

ВЕЛИКА СРБИЈА

LA GRANDE SERBIE

БРОЈ 10 сант.

Директор А. ЈОВАНОВИЋ

БРОЈ 10 сант.

На фронту Добруџе

— Напредовање руско-румунских трупа —

Лондон, 1 новембра

Енглески листови објављују телеграм из Петрограда: *Напади руско-румунских трупа на мостобран Черна вода полазе од зап. обале Дунава. Село Дунареа, чије је заузеће објавио румунски коњички пре два дана лежи сиротињу Черне воде, на 1 и по км. од реке, на жељ. арузи, која води из Букурешта за Черну воду.*

Верује се да су само слаби одреди бугарско-немачких трупа покушали да пређу Дунав.

Брзина руско-румунског напредовања на фронту Добруџе, од како је генерал Сахаров предузео команду уколико је важнија, што су ангажоване снаге са обе стране знатне. Заузеће Хирсове, која се простире на 20 до 30 км. источно од фронта доказује да су руске трупе последњих дана напредовале око 40 км.. Војска генерала Малењена морала се повући, видећи суаротну страну Дунава угрожену с бока и са леђа.

Избори у Америци

Прелиминарни избори у Сједињеним Америчким Државама завршени су. Победу је однео садашњи председник највеће америчке републике Вилсон над Хјусом, кога су у изборној кампањи потпомагали веома енергично Рузвелт и Тафт. Амерички листови објавили су победу Вилсонову коментаришући је на разноврсне начине. Никад изборна борба у Сједињеним Државама није била тако огорчена, као овога пута. Тиме се даје објаснити и противречност телеграма из Њујорка и Вашингтона, који су истовремено, а по том наизменице распростирани вести час о победи Хјусовој, а час Вилсоновој. Најзад је констатовано, да успех на изборима припада Вилсону, који је добио 29 гласова више од свога противника.

При свем том, избор Вилсона још није коначан. Као што је познато, на овим првим изборима бирају се само повереници, којима припада дужност и право да крајем фебруара идуће године изврше дефинитиван избор новог председника Сједињених Држава. Међутим, како је Вилсон добио већину повереника њему је избор за председника потпуно осигуран. Тек 21. фебруара наступајуће године биће у својој дужности потврђен Вилсон као понован председник Сједињених Држава.

Вилсонова победа карактеристична је у многим погледу. Она представља један значајан догађај, који је од великог интереса и

у односу на европски рат. Поновним избором Вилсоновим амерички народ је санкционисао политику свога досадашњег председника, или управо открио њен прави смисао и карактер.

Неоспорна је истина, да су Американци од увек испољавали врло велику мирољубивост. У многобројним сукобима са Мексиком, вечитим леглом немира и револуције, одакле су увек угрожавани интереси Сједињених Држава, Вашингтонска Бела Кућа налазила је увек пута и начина, да спорове изглади мирним путем и да избегне страхоте рата. Амерички народ, предан потпуно мирном развоју трговине и индустрије противан је одсудно рату и одани је приврженик мира. У својој политици Вилсон се, изгледа, руководи овим начелима и то му је осигурало понован избор за председника. Он је до краја остао доследан принципу благонакљоне неутралности, који је подједнако примењивао према обема зараћеним странама. Отуда се Вилсону врло често пребацивало, да је и сувише био попустљив према Немачкој, од које нити је захтевао, нити добио дефинитивне гаранције за заштиту америчких интереса.

Не може се спорити, да је држање Вилсоново према Немачкој било одвише благо с обзиром на многобројне злочине извршене од немачких сумарца и над америчким бродовима. Али је, како изгледа, амерички народ све претпоставио одржању мира и ра-

ди тога је санкционисао политику свога председника. Американци неће рат и то су манифестовали давни своје поверење понова Вилсону. Рузвелт са својим бујним и ретоборним темпераментом; Тафт са својом великом мржњом према Немцима и Хјус са својом скроз антангистичком политиком, изгледа, бацили су у бригу амерички народ, који је решен да очува мир по сваку цену можда и против свог унутарњег расположења гласао за њихова противника.

Непријатељска штампа покушава, да избор Вилсона представи као дипломатску победу Немачке. Вилсон се карактерише као германofil. Његова политика изврше се у корист централних држава и њихових савезника. То међутим не одговара истини. Природно је да су Вилсонови противници у току изборне борбе његову попустљивост према Немачкој искористићавали називајући га германofilом. Али, то је само изборна кампања и ништа више. Својим досадашњим држањем Вилсон се није ни у једној прилици испољио као германofil. Познавајући можда одвише добро безобзирност и обесг Немачке, он је у својој политици био уздржљив и умерен, имајући увек пред собом као главни циљ, да ма и по цену извесног понижења очува драгоцени мир. То је смисао његове политике. Али, никада он није испољио своју наклоност према централним државама, нити је дао израза ма каквим симпатизијама према Немачкој. Чак у једној прилици, у моменту раздражености услед торпедовања једне америчке лађе Вилсон је изјавио: „Времена неутралности прошла су, не зато, што ја то желим, већ што је рат узео такве размере, да ће положај неутралних пре или после постати неподношљив“. Ове речи биле су упућене директно против Немачке и немачка штампа их је тада коментарисала са доста зебње.

Не треба дакле у победи Вилсоновој гледати ма какав дипломатски успех Немачке. Резултат америчких избора је очевидно нова гаранција за даљу неутралност Сједињених Држава. Али, ова неутралност биће обезбеђена ипак само дотле, док амерички витални интереси не

буду угрожени. У овом случају ни Вилсонова мирољубивост, ни његова приврженост политици неутралности неће бити у стању да очува Сједињене Државе од ратног пожара. Према свему овоме, Вилсонов избор доказује само, да политика Беле Куће остаје и на даље иста, доследна својим досадашњим принципима, чије је тежиште одржање мира све дотле, док животни интереси Сједињених Држава не буду угрожени.

Политичке вести

Лондон. — „Дејли Телеграф“ је из Њујорка извештен да председник Вилсон неће у будуће подносити Немачкој ноте, него ће чим се повреде званична обешана, опозвати немачког посланика у Вашингтону.

Страна штампа

Ратна ситуација.

„Биржевија Вједомости“ (публицист Хумски): „Равнодушност Хинденбургова према западном фронту стална је. Наши савезници напредују „где хоће и како хоће.“ Немачке резерве гомилују се предвиђајући нову англо-француску офанзиву и изгледа, да ће се оне увести у акцију тек у критичном моменту. Њих нарочито занима исток. Међутим, они не губе из вида пробој њихова фронта под Пероном, у нади да ће противничке армије ускоро изићи из својих утврђених заклона и упустити се у одлучну борбу. Фалкенхајн и Хинденбург обојица траже једно решење, само са разликом што га је први очекивао на западном а Хинденбург се измирио са идејом неуспеха на западном фронту под условом да брзо доспе до рата покрета и да отпочне одлучну фазу.“

Седнице рајхстага

„Франкфуртер Цајтунг“. „Велика је несрећа, што јавни државници не представљају мишљење немачког народа. Ова несугласност изађу народа и владе чини, да се никаква веза не може успоставити између јавног мишљења немачког и иностранства и да смо ми изоловани. Отуда се на страни крајњи писца као Бернхарди и други сматрају као представници немачког мишљења, што никид нису били. Што се брже уклони провала између народа и владе у толико ће бити боље.“

Рајхстаг тражи више светлости о спољној политици; он треба да тражи и више истине.“

„Наје Штутгартер Цајтунг“.

КРЕТНАТА ИЗЛОСИ :

Месечно 3 франка, тромесечно 9 франка, годишње 36 франка

ЦЕНА ОГЛАСИМА :

Ситни огласи 0.20 фран. од петог реда, већи огласи по погодби. Новац се подaje државним комесарима и дипломатским заступницима.

ЛИСТ ИЗЛАЗИ СВАКИ ДАН ПО ПОДНЕ

Пошту слати преко Краљ. Срп. Генерал. Консулата у Солуну.

РУКОПИСИ СЕ НЕ ВРАЋАЈУ

Стан редакције Коломбо улица бр. 33 Salonique

Поједини бројеви се могу добити у Солуну код агенције „Друштва грчке штампе“ улица Булгароктон бр. 5, близу главне поште.

„Ми смо очекивали од стране секретара финансијског Федерна дуге појединости о економском стању Немачке, у току седнице рајхстага. Од тога није било ништа, вероватно зато, што министар финансија није хтео учинити никакву јавну изјаву о овом питању. Он је се просто задовољио, да оправда свој захтев заснивајући га на проширену финансија и на великим потребама заузетих територија.“

„Форверт“: „На седници рајхстага врло је карактеристично, што нису само социјалисте, који траже за Немачку парламентаран режим, већ и национално либерални посланици и са центра разумеју овај захтев. Кад се војници буду вратили из ровова, они ће бдити да се признају права немачког народа.“

Грчка штампа

Доносимо у целини говор који је јуче изговорио г. Венизелос при предаји заставе четвртог пуку Сереске дивизије, чији је командант чувени пуковник г. Христодулу.

„Господине команданте. Предајући вам у име привремене владе заставу пука коме је припала велика част да отпочне операције војске Народне Одбране, знам колико поузданим рукама је поверавам.“

Ова народна застава, под чијим бојама и миловањем војници 4-ог пешачког пука сереске дивизије ступају у народну борбу, сваког тренутка ће их подсећати на најсветија предања наше народне историје.

Подсећаће их на све славе и радости и трофеје старе и нове наше историје, али и на све горчине и жалости и борбе нашег дугог националног робовања.

Подсећаће их на скорашње успехе у првом балканском рату и затим на издајство неверног савезника и на триумфе које смо, у тесној сарадњи са нашим херојским и верним савезницима Србима, однели после у другом балканском рату против заједничког непријатеља, кога и данас имамо да отерамо са светог земљишта Македоније које је и опет помоћу неверства заузео.

И уверен сам да ће 4. пук Сереске дивизије пронети ову народну заставу по долинама и планинама македонским, да би је поносно могао забодети тамо где треба да буде забодена, те да буде забодена, те да једном за свагда ослободимо Балканско полуострво од арогантних претензија тако званих Пруса са Истока, који имајући све недостатке

а готово ни једну од врлина Пруса Запада, упињу се да наметну своју хегемонију на Истоку као што они хоће да наметну своју целој Европи.

Војници четвртог пешачког пука Сереске дивизије!

Цео народ, слободни и неослобођени, управља овог тренутка своје погледе на вас. На врху вашег бајонета, коме даје живот ваше јуначко срце и непоколеб-

љиво убеђење, виси судбина отаџбине и народа. Привремена влада зна да се ова судбина налази у добрим рукама, у рукама вашим.

Живео четврти пешачки пука Сереске дивизије!

Живео народ!

Живела наша народна борба! (Дослован превод. Оригинал штампан у свима данашњим новинама грчким). —

Пол-Луј

СА РАТНИХ ФРОНТОВА

Са нашег фронта

Солун, 1. новембра

Операције које су почеле прекјуче наставиле се и јуче. Борба је жива,

Француски коминике

Париз, 1. новембра.

На целокупном фронту обична канонада.

Авијатика. — Једна ваздушна енглеска ескадрила за бомбардовање бацала је бомбе на О Фурно и на ливнице у Инкберту северноисточно од Сарбрака. Сви су се аероплани вратили. Два немачка аероплана бацали су бомбе на Белфор. Рањено је пет људи.

Солунски фронт. — У области Црне Реке, борба која је од пре два дана ангажована жучно се наставља. Она потврђује велики српски успех. Српске трупе, потпомогнуте француском артиљеријом, однеле су на завијутку Црне Реке нову победу над Немцима и Бугарима, који су после крваве борбе морали напустити село Ивен и повући три километра на север услед победоносне пресије наших Савезника. Бугари су извршили пет против напада да би спречили напредовање али нису успели.

Артиљерском ватром и против напада на бајонет српске пешадије велике непријатељске колоне морале су су повлачити у нареду. Претрпели су огромне губитке.

Западно српске трупе уз кооперацију француске пешадије напредовали су северно од Велесела.

Број заробљеника до сада износи више од 1000 војника. Од почетка офанзиве Савезници су заробили 6000 војника и 72 топа.

Немци о српској победи

Атина, 1. нов.

Јучерашњи немачки коминике признаје српску победу на бал-

канском фронту овом кратком фразом:

«Код Полога, непријатељ је својим нападом задобио терена.»

Руски коминике

Петроград, 1. новембра.

На реци Маријувки, у области села Липице—Делнојаја—Свистелнички, наша је артиљерија бомбардовала непријатељске ровове. Борба се води на Бистрици; наше предходне јединице извршиле су са успехом једно извиђање у области села Богорошани. Пошто су прешле две утврђене линије са жичом нападе су непријатеље. Заробиле су доста војника.

На Карпатима једним против нападом на бајонет одбили смо непријатеља југозападно од села Дембронија. Непријатељ је претрпео огромне губитке. Јужно од Дорна Ватве огорчени напади непријатеља у области Холо и Тодедијем настављају се.

На јерменском фронту наше су трупе одбиле турске нападе западно од Гулијин-Хане и јужно од Кипи.

На румунском фронту у Трансилванији, непријатељ у својој офанзиви потиснуо мало румунске трупе у долини реке Ојтуза. Румунске трупе су са своје стране предузеле офанзиву северно и јужно од долине Ојтуза и заузеле једну серију висова. Непријатељ огорчено напада наше положаје у области Кимпелунга, у долини реке Јула и близу Оршаве. Борба још траје.

На фронту у Добруци центар и лево крило наше војске напредовали су на југ.

У Балтичком мору неколико непријатељских модерних торпиљера, са брзином од 36 чворова, прокрли су у финладски залив, користећи се густом маглом.

За неколико минута непријатељ је бацао око стотину граната на балтичко пристаниште. Било је око 15 жртава: Једна жена и четири војника ранени су. Многе су зграде покварене. Ми смо успели да потопимо већи број торпиљера.

У Црном мору близу Босфора један наш сумарен уништио је једну лађу. Исти сумарен потопио је једну једрилицу, и једну другу је довукао у Севастопољ.

Румунски коминике

Петроград, 1. новембра

На западном фронту Молдавије до Пределуса ситуација је непромењена. У долини Прахова јака артиљериска борба нарочито на сектору западно од реке. Ми смо одбили два непријатељска напада у долини Чербулаи (северо-западно од Чистени). У области Драгославеле борба је трајала целога дана. Ми смо задржали све положаје. У долини реке Олте ми смо одбили све непријатељске нападе на левој обали реке. Под јаком пресијом непријатеља ми смо напустили мало терена на десној обали реке Олте на линији Риглул-Серачанести. У долини Јула, непријатељски је притисак врло јак; воде се јаке борбе у области Бумбести. Код Оршаве и на десној обали Црне настављају се јаке борбе.

На јужном фронту ништа значајније.

Италијански коминике

Рим, 1. новембра

На фронту Тријекта артиљериска се борба наставља на фронту Травињола и Жифа; ништа значајније.

Авијатика. — Једна непријатељска ескадрила бомбардовала је варош Падову. Има преко 60 жртава. Непријатељски аероплани летели су над положајима и бацали бомбе. Није било штете и жртава.

Румунски трофеји

Букурешт, 1. нов.

Према званичним румунским извештајима, румунске су трупе заробиле од 18. септембра до 9. октобра 5760 војника и 61 официра заплениле 25 топова, 88 митраљеза, велики број пушака и огроман ратни материјал.

Сумарен U 53

Бостон, 1. нов.

«Њујорк Ворлд» пише да је капетан енглеске лађе «Хохела-

гуа» Тудор, који је приспео у Лунсбург казао да је канадска извидничка лађа «Станлеј» потопила на мору у близини Екоса немачки сумарен U 53.

Торпиљирање Колумбије

Мадрид, 1. нов.

Више је лађа приспело у Камаринасу, носећи 159 удављеника. Између њих 109 припадају лађи «Колумбије» од 8580 тона, која је торпиљирана. Вест о овом торпиљирању произвела је велико узбуђење у Сједињеним Државама.

Ситуација на Соми

Операције од 24. до 30. окт.

Париз, 1. новембра

Од 24. до 30. октобра борба се локализовала у пределу Саји-Сајзелера, између овог села и Ле Бе. Ми смо довршили освојење неких елемената на левом крилу и учврстили наше положаје у приступима зап. и јужно од Транслоја. Веома живе борбе водиле су се ради заузећа Сајзелера, који су Немци огорчено бранили. Упркос њиховом отпору, ми смо успели да продремо у то село и да ту постепено напредујемо. 30. окт. оно је било цело у нашим рукама. У току ових бораба заробили смо 250 Немаца, од којих су песетак официри.

Даље на југу, у шуми Сен-Пјер-Васт непријатељ је покушавао огорченим нападом, да поврати ову шуму. 24. окт. Немци су претрпели крвав пораз и огромне губитке успевши само да заузму нешто мало терена југозападно од ове шуме. Ми смо, у току ових напада повсали број немачких заробљеника са око стотину.

На сектору јужно од Соме, упркос рђавом времену, предузели смо 25. окт. офанзиву и освојили села Абленкур и Пресоар, док смо на југу од фабрике шећера Абленкура помакли наше линије до приступа у Комикур. Непријатељски напади 27. и 29. окт. на наше нове положаје потпуно су пропали. Задобили смо ту 659 заробљеника, од којих су 11 официри.

Од 17. јуна до 18. октобра англо-француске трупе заробиле су на фронту Соме 71.532 војника и 1.449 официра. У истој периоди времена Савезници су запленили 173 пољска топа, 130 тешких, 215 рововских хаубица, 988 митраљеза. Од 30. октобра

Французи су задобили још 2.400 заробљеника, од којих су 26 официра.

На Верденском фронту непријатељ није покушао никаку реакцију пешадије и ограничио се, да бомбардује у више махова наш нови фронт од мајдана Одромона до Дамлуа. (Радио).

Амерички избори

— Коментари немачке штампе —

Лондон, 1. новембра.

Пре неколико дана јавили су из Амстердама Рајтеровој Агенцији да је Хјус изабран за председника републике Сједињених Држава.

Полузваничан «Локал Анцајгер» пише: «Ако су Немци у Америци гласали за Хјуса није то што су одушевљени за кандидата него што мрзе Вилсона.

Избором Хјуса имамо ту добит што ће онемогућити Вилсона пре него што се повуче, и да донесе извесне одлуке које ће узети руке ономе који долази после њега. То је сигурна гаранција да ће Сједињене Државе остати неутралне.»

«Германија» пише: «Поновни избор Вилсона за председника био би од великих последица, јер би се могло закључити да је народ одобравао његову политику, која се може назвати ратном политиком.»

Како ће немачка штампа прихвати вест о поновном избору Вилсона за председника републике? После свега онога што је писано о избору његовог конкурента, биће од великог интереса да се прати тон ових истих листова.

Енглеска о Немачкој

— Одјен канцеларова говора у енгл. штампи —

Лондон, 1. нов.

Коментаришући последњи говор немачког канцелара, Бетмана Холгега у Рајхстагу, «Дејли Телеграф» објављује опште гледиште енглеске штампе говорећи:

„Не може се покренути питање о закључењу евентуалног мира док Немачка жучно води сумаренски рат, пиратски рат који стварно није престао од почетка непријатељства и који се сада наставља са великим огорчењем и дивљаштвом.

Немогуће је доћи на идеју о закључењу мира, док Немци својствено њиховом варварском ме-

ФЕЛТОН

Григ. Хаџи—Ташковић

Књижевна хроника

„Било би врло велико задовољство и веома озбиљна добит за непријатеља кад би успео да уочи дух француски. Појава нових лепих дела биће један од најбољих доказа наше живавости.“

Овако завршује једну своју хронику у „Гану“ критичар Пол Судеј. Мисао коју ове речи изражавају могла би се развити у читаву расправу, — или у читаву једну хронику као што је ова наша данашња. Они, доиста, који су по Србији покупили и попалили све српске књиге, њони који су и саму српску азбуку забрањили, не би имали већег задовољ-

ства па би се могло рећи ни веће победено кад би успели да сасвим угуше српски дух макар само до нашег повратка у Отаџбину. Али нити су то задовољство добили, нити су ту највишу победу могли однети. Ми смо се врло брзо прибрали, и наш се духовни и душевни живот почео врло брзо манифестовати кроз неколико листова, од којих спомињемо само оне на српском језику и ћирилицом штампане: у Паризу српско-француска «Нова Србија», у Крфу службени орган Краљевине Србије «Српске Новине» (у старом формату и старим словима!), у са-

мом Солуну четири листа: «Ратни Дневник», «Српски Гласник», «Велика Србија» и «Правда». Шта више, поред песама и других књижевних састава који излазе по горњим листовима, имамо и две засебне збирке стихова: једну са Крфа, Сећање на Отаџбину, од г. Д. Јефтовића — Полимца, и једну одавде из Солуна, Српске ратне песме из Европског рата, од г. Владе А. Поповића.

Сад, све ове новине, па и ове две збирке стихова, нису неке крупне књижевне појаве. Али пре свега, како се каже, оне испуњавају једну осетну празнину, а затим у данашњим приликама то су крупне националне и културне појаве. Њих ће са задовољством и узбуђењем читати наши који су остали у Србији; ми ћемо их сами с поносом

представити по повратку и чувати их као слатку успомену у својој породици; оне ће, онакве какве су, с пијететом бити спомињане у историји српске књижевности, па макар њу и не написао један Скерлић, који је за такве појаве имао нарочите симпатије, и који је књижевним и културним појавама поклањао и ступажу као и чисто књижевним вредностима.

Са овог, чисто књижевног гледишта, не мислимо оцењивати ни ове збирке песама. Јер ма да смо се тако рећи ставили под заштиту горње мисли француског критичара, ипак имамо лични утисак да би било депласирано расправљати данас чисто-естетичка питања, без непосредне везе с ратом. Педантно би, на пример, изгледало када бисмо се запитали како је у стих могла ући

оваква реченица:

Скоро свих ћеш отрести се јада, или оваква новинарска тврдња: Зна се увек, од кад је света, Сваки народ пред Јединство страда.

Од поезије овде ни спомена нема, казао би Драшко; ни од стихова тако исто. И по својем бистром здравом разуму, он не би пропустио да г. Полимца запита још: како је у ову збирку могла ући песма: «Како је у Отаџбини?» Како нисте, ако не по књижевном, а оно по моралном укусу осетили да је то предмет о ком не треба говорити и да је то мисао коју свак угуши у себи чим само и покуша да се јави у свести? Од песника се тражи мало више деликатности..

Иначе је г. Полимац лепо био надахнут кад је наумио да у низу песама опева главне моменте

году, бомбардују отворене вароши, убијају цивилна лица и нечувено тиранишу становништво у заузетим земљама.

Одашиљање цивилног белгијског становништва у Немачку за вршење војних радова, као и варварско понашање према њему јесте сраман подвиг немачки који ће бити запасан у историји. То ће се вечито памтити и генерације које ће се изродити од оних који су толико страдали знаће да чувају своју част и да се свете.

Ова ће недела остати неизбрисана у успомени оних који су били жртве, а она су такве природе која се не праштају нити могу заборавити.

Одашиљање белгиског становништва, које је на свиреп начин третирано, и које се сматра као немачко робље, јесте флагрантна повреда свију моралних и човечанских права.

Све ово доказује да је Немачка

једна варварска нација, лишена свих скрупула и омрзнута од целог човечанства.

Лондон, 1. нов.

Поводом говора Бетмана Холвега пише >Тајмс<: „Ми знамо сви, да је Немачка решила да стави на чело свима народима, кад би то могла, а ми смо одлучили, да јој не допустимо превласт у Европи. Она је била главни противник свих предлога о арбитражи.“

>Дејла Њус< подсећа, да је Немачка 1907. г. називала сваки пројект о разоружању бесмислицом и утопијом.

>Вестминстер Газета< вели: „Ми знамо добро, да смо могли купити наш мир допустивши Аустро-Угарској да наметне своју вољу Србији или предајући Француску и Белгију на милост и немилост Немачке. Али то би значило осигурати себи непоштен и опасан мир, ефемеран и скупоцен.“

ДНЕВНЕ ВЕСТИ

Велики митинг у Лариси

Из Атине јављају да је у Лариси организован велики митинг против транспорта труда из Тесалије за Пелопонез. У резолуцији, који су манифестанти довели казано је да становништву вароши Лариса и оном из околине прети опасност од евентуалног надирања трупа народне одбране.

Балкански воз.

Према вестима из Берлина, балкански експрес искочио је преко јуче из шина код Ромсдорфа у Немачкој. 19 жена је погинуло.

Глад у Немачкој.

Јављају из Берна, да је берлинска општина поделила кромпире објавивши, да раздата количина мора трајати до марта 1917. године.

Фон Лирбал протестује

Из Атине јављају да је немачки посланик фон Лирбал протествовао код грчке владе због транспортовања војске из Тесалије, дајући као разлог, да ће се трупе народне одбране моћи спустити чак до Лариса.

Грчка нема флоте

>Елеф терос Типос< сазнаје из дипломатског извора да ће у току ове недеље грчка лака флота отпутовати за Солун.

Оставка официра.

Јављају из Атине да су интенирани официри у тамници Сингроу известили владу да ће поднети своје оставке.

Бугарски заробљеници.

Јуче по подне спроведена је кроз Солун једна велика гомила бугарских војника, који су заробљени у последњим борбама.

Торпиљање једрилица.

Грчки министар морине је извештен да је немачки сумарен торпиљао у Ла Маншу велику грчку једрилицу <Емануиллосу.> Посада је спасена.

Одбор уштеде у Француској.

Из Париза јављају, да је тамо образован одбор уштеде под председништвом бившег председника републике г. Фалијера, коме је циљ што боље регулисање питања исхране. Пре неколико дана хтели су увести у Француској један дан без меса. Али трговци су мишљења, да та мера није потребна, само треба регулисати, да се избегне сваки губитак у месу.

Смрт Митра Керовића.

>Хрватски Дневник< саопштава: >Пре неколико дана умро је у војничком затвору у Мелерсдорфу један од другова Прин-

ципа, атентатора на надвојводу престолонаследника његову сурругу — Митар Керовић, који је био осуђен на доживотну тамницу.

Ухапшен шпијун

Из Атине јављају, да је савезничка полиција ухапсила јуче немачког шпијуна Карла Штефела на адмиралској лађу <Прованс.>

Благодарност.

Приложили су Владимир Комесарима:

Г. М. П. пилуковник 200 драхми да се на дан његовог крсног имена 3. новембра подели сиротним српским избеглицима.

Браћа Петровић официри 50 драхми да се подели сиротним српским избеглицима на дан њихове славе Св. Ђурђице, 3. новембра.

Г. Свет. П. Ђорђевић рачуноштитач Гл. Контроле и резервиста Г. кл. 20 драхми да се подели сиротним српском избеглицима на дан његове славе Св. Ђурђице 3. новембра.

Г. Милан Ђ. Бркић школски надзорник 20 динара да се подели сиротним српским избеглицима на дан његове славе Св. Ђурђице 3. новембра.

Г. Воја Кузмановић начелник среза струшког 20 драхми да се на дан његовог крсног имена Св. Врачи купи понуда и разда рањеницима у Водену.

Г. Живадин Сп. Ђорђевић, вишијер, поручник 50 драхми да се подели сиротним српским избеглицима на дан његове славе Св. Ђурђице 3. новембра.

Г. Спира Ковачевић поручник 20 драхми да се подели сиротним српским избеглицима на дан његове славе Св. Врачи 1. новембра.

Г. Љуба Трандафиловић 25 драхми да се подели деци сиротних српских избеглица на дан његове славе Св. Кузман и Дамњан 1. новембра.

Г. Драгољуб М. Ралојевић наредник митр. оделења 20 динара да се подели сиротним српским избегличким девојчицама место годишњег помена његовим покојним ћерчицама Радунки и Милалји.

Г. М. Н. мајор 50 драхми да се подели сиротним српским избеглицима на дан његове славе 8. новембра.

Владимир Комесари и овим путем изјављују у име сиротних српских избеглица а рањеника

овоју благодарност дародавцима. Из канцеларије Владимир Комесара, 29. окт. 1916. год. Бр. 1958, 1966, 1967, 1968, 1969, 1970, 1971, 1990, 1991, 1992. — Солун.

Последње вести

Енглески коминике

Лондон, 1. новембра.

Преузели смо јутрос напад са обе стране Анкра и успели смо да продremo у непријатељске линије на фронту од око 5 миља. Село Сен Пјер, моћно утврђено заузето је пре зоре усред густе магле. Непријатељски губици су страховити. Преко 3.300 заробљеника пало је у наше руке. Други заробљеници притичу стално.

Борба се наставља. Напредовали смо са успехом употребљујући гасове против непријатељских ровова и то у дубину 1 миљу. Заузели смо утврђења Бомон и Хамет, која су Немци сматрали незаузимаљивим, а исто тако важне ровове сев. од Сарса. То су све били положаји страшно утврђивани од Немаца преко две године.

Нови преговори

Амстердам, 1. новембра

Немачки листови сматрају уопште да ће норвешка нота Немачкој омогућити да се започну нови преговори између берлинске и штокхолмске владе.

Енглеска и Савезници

Лондон, 1. нов.

Коментаришући говор г. Асквита пише >Вестминстер Газета<: >Речи г. Асквита уништиле су једном за свагда Немачку клевету а тобожним нашим плановима да издамо Савезнике. Ово је апсолутно без основа.

Савезници који се боре заједно, заједно ће закључити мир. Сви напори, да се они раздвоје узлудни су. Они знају важност свога задатка, и као што је на-

гласио француски амбасадор у Лондону г. Камбон, они знају ако буду стрпљиви и одлучни њихова победа је већ на прагу.

Скандал немачког дипломате

Њујорк, 1. новембра.

Јављају, да је граф Бернсдорф немачки амбасадор у Вашингтону изазвао велики скандал у позоришту. Када је ноћу у уторак прерано био објављен успех Хјусов, амбасадор је повикао циљајући на пораз демократа. Они су кажњени. Републиканци и демократи извиждали су графа Бернсдорфа, који је морао напустити салу. (Радио).

Пољаци протестују

Берн, 1. нов.

Угледни Пољаци из Галиције, Познањске и Шлеске, који живе у иностранству упутили су један протест свима државама зарађеним и неутралним, у коме подижу свој глас против планова Немачке и Аустро-Угарске односно подјармљивања Пољске. Они траже у корист Пољске потпуну аутономију и без икакве стеге.

Одвођење се наставља

Париз, 1. нов.

Листови сазнају да је немачка влада послала у логор Колцмундена око 200 становника из Лида, Рубаа и Туркоена.

Прноси се глас у круговима ватикана, да ће папа протествовати против притиска, који Немци врше над становништом Белгије и сев. Француске и против одвођења мирних становника, воје је изазвало крваве нереди у Брислу (Радио).

Саопштења

— Давид Пардо, из Битоља, позива се да предстане Владимир Комесарима ради извесног саопштења, с позивом на 1947.

Српски званичан извештај

Солун, 1. новембра

31. октобра вођене су крваве борбе на Црној Реци, које још нису завршене. Непријатељ се жилаво брани тако да поједини ровови прелазе више пута у нашу или њихову својину. На крају дана остали су дефинитивно у нашим рукама врло важни положаји код Теповца. Поред огромних губитака које смо нанели непријатељу у наше руке пало је хиљаду заробљеника нових највећим делом Немаца. Међу заробљенима је и један немачки командант батаљона и више официра. Још нема података о плену, који је међутим обилан.

сећања на Отаџбину: овде их има дванаест, међу којима је по тону најлепше последње, >Саучешће из Отаџбине<:

Хладна вас је поздравила Дрина
Што вас чека ко орлове живе;
Жали мртве а поздравља живе:
Да примате саучешће њено,
Јер тврдо је срце у туђина...

Г. Влада Поповић, у својој збирци, много је дискретнији. До душе у њега је врло мало песама, од почетка рата до данас свега осам, од којих су четири испеване у Солуну. Али, као што се зна, количина овде не значи ништа. Лепа је замисао у песми >Српски коморџија<. Дарљива је <Отаџбино моја> која је изишла у овом листу, и последња у збирци, врло свечана песма <Пролази српска, челична армада>, из које наводимо ову врло лепу строфу:

Ко цин је сваки и ко мудрац ћути,
Поглед му онтар, као муња, сева,
Мисли га страшне обрвале свега,
Нешто га мучи, ал нешто и зрева:
То је мог рода челична армада!

ПОШТА За Србију

— Живојин Ивовић наредник војне музике бр. поште 216, извештава своју жену Живку Ивовића, Луњевичина бр. 6, Палилуде, Крагујевац, да је жив и здрав са браћом Драгомиром, Јованом и Илијом. Мале је у Француској. Нека јави да ли је послата јој новац примила. Одговор истим путем преко Црвеног Крста у Женеви.

— Момир и Благоје браћа Рашковићи из Поперје; Миладин

Поповић из Бадња ср. студентичког; Светислав Поповић трговац из Гор. Милановца; Радослав Станичић из Медвеће ср. трстеничког; Раденко и Илија Ковачевићи из Шарана ср. таковског; Хранислав Обрадовић из Текије ср. расинског; Радивоје Рацић из Маливе ср. деспотовачког; Милвоје, Војан и Милош Молетковићи из Ракове ср. љубићког; Велимир, Драгољуб и Станимир Павловићи из Брзана ср. крагујевачког; Војислав, Радван и Драгослав браћа Филиповићи трговци из Београда; Марко Ђурић из Крашљевића ср. прибојског; Петар и Мијаило Павловићи са децом из Јуковца ср. лепеначког и Чедомир Тишовић из Гунцати среза грузанског јављају својим фамилијама да су сви живи и здрави и моле за одговор преко Цр-

веног Крста у Женеви или огласом преко Београд. Новина с позивом на адресу поште број 801, Солун.

— Кости Станковићу дончару, Чачак. Јавио сам ти да су моја Цана и Вера остале у Вучитрву у кући Кадреш Аге Мехмеда саме. Послао сам ти новца и молио те да децу доведеш код тебе и Јовине куће. Молим те јави ми преко Српског Црвеног Крста у Женеви и преко Београдских Новина, јесу ли деца жива и где су.

Мирко.
— Милвоје Вурдић из Бачине ср. јасеничког, окр. смедеревског, јавља се жени Ивани и ћеркама Анђи, Зори и Ленки, да је са сином Андријом и зетом Богданом свештеником и сватићем Миланом и шураком Васом сви живи и здрави и моле

да им се фамилије јаве преко Црвеног Крста у Женеви. Илија је умро у Скадру.

— Милун А. Младеновић поднаредник из Мачковца ср. куршумлиски, окр. топлички, извештава свога оца Алексија Младеновића из Мачковца, да је жив и здрав са браћом Александром и Добривојем. Моли да му се јаве преко Црв. Крста у Женеви на број поште 64.

— Анки И. Јовановић, Паланка. Твој оглас преко Гласника прочитао сам. Ја сам здраво. Андрија се јавио 21. октобра картом. Мама ме је нашао у Острову а Душан се није јавио. Јави се чешће на бр. поште проф. колоне 414. Илија Б. Јовановић.

Апотека и дрогерија

**ЦЕНТРАЛ
ИСАК КУЊО**

Ул. Венизелос број 84.
Велики депо апотекарских артикала.
Све врсте фотографских артикала.
Одлично развијање плоча за 24 часа.
Мрачна комора на располагању аматера. 3—12

Оглас

Српски Црвени Крст моли сва Друштва Црвеног Крста и Одборе за прикупљање прилога да не шаљу нашем Црвеном Крсту прилоге непосредно, као што је објављено у прогласу, него да их шаљу нашим мисијама на страни. Црвени Крст наплаћује све трошкове који од тога произиђу бицо за закуп локала за смештај ствари било за друге.
Из канцеларије Краљев. Срп. Генер. Консулата у Солуну, 22. октобра 1916. год. ПБр. 2825.

Велико Стовариште
Г. Ј. Карвенидеса
улица Симерос 5.
КОЊАКА, ВИНА и других артикала.
Најсолиднија услуга. Цене су врло умерене. 17-5

АТИНСКА БАНКА

има част известити публику, официре и војнике, као и српске избеглице да је отворила једну филијалу

у једној улици која чини угао са „Грчком Народном Банком“, а према улици Венизелос.

По споразуму са Министарством Финансија Краљ. Србије, ова филијала узела је на себе пошиљке новцаца њиховим породицама у Француској, Алжиру, Тунису, Русији, Корзици у свима француским колонијама, у Швајцарској, свима Савезничким и неутралним земљама, као и у главним варошима Србије.

Филијала је узела на себе и следеће банкарске операције:

Куповину и продају стране монете, емисију кредитних писама; налоге за исплате у свима варошима Грчке, Европе и прекоморских земаља; берзанске налоге и исплате купона итд.

Сем тога, по налогу „Српског Црвеног Крста“ примила је на себе депоновање новчаних прилога који су му намењени.

Д-Р АЛЕКСАНДРИДЕС
специјалиста за унутарње бо лести. — Управник болнице за заразне болести

Поткожно убризгавање Нео-салваргана као и новог француског препарата „Galyl“ противу сифилиса.

Прима сваког дана од 11—12 пре и од 5—6 по подне у француској апотеци ул. Франк бр. 35 — у згради француске болнице — а од 2—4 по подне у својем стану улица престоло, наследника Борфа бр. 35 — упоредно ул. са булеваром краља Константина. 23—12

Д-Р АЛБЕРТ ГАТЕЊО
ЗУБНИ ХИРУРГ
Дипломираног од Медицинског Факултета и Школе за зубно лекарство у Паризу.
Савршено леви уста и врши све модерне зубне радове за 3—4 дана.
18-то годишње искуство
84 ул. Венизелос, 147 ул. Егнатија. 37—

РЕКС

Фабрика цигарета — Јану-каки Протопапа

Рекс се зове нова марка цигарета горње фабрике. Зове се тако, јер је то краљица свих

других марака својим одличним квалитетом и особитим укусом и финим мирисом.

Препоручујемо цигарете Рекс, Рев, Фос, Авги и Кири, које се могу добити у свима продавницама дувана. 32—36

Нова Књижара**МЕШУЛАМ и МАТАРАСО**

43 улица Велики Александар 43 — Солун.

Велико стовариште свију канцеларијских потреба. Продаја англо и детаљ.

Препоручује се свима надлештвима и канцеларијама.

Цене најумереније. 19—15—2

Најбоље и најкукусије су

Улица Франк 31 19—30—2 Солун.

ФАБРИКА ЦИГАРЕТА**„НЕСТОС“**

НАЈВЕЋА НА ОРИЕНТУ — 500 РАДНИКА

Специјалитети:

Нестос	Киви	Дин.	1.—
„	Глубек	„	0-80
„	Јаки	„	0-65
„	Афрос	„	0-50

Посетите и купујте у Солуну све намирнице у најстаријој и најпризнатијој радњи

Колонијално-деликатесне робе

В. МУСИО

ОСНОВАНА 1860. ГОД.

Улица Булгароктон бр. 6 у близини Централне Поште.

ОГРОМНО СТОВАРИШТЕ:

Свих врсти конзерви, Сардина, риба итд. Кондезованог млека.

Велики избор свих врста француских вина, ликера, коњака, шампања итд.

Из првих фабрика: бонбона, посластица, чоколада, биеквити, разна теста итд.

Најфинији зејтин, путер. Свеће „Аполо“ и „Фурџе“.

Сапуни и парфимерије првог квалитета.

Разне минералне воде. Боја за обућу итд.

ЦЕНЕ УМЕРЕНЕ И УТВРЂЕНЕ

Сва је роба јевтинија но ма у којој другој радњи.

Продаје на велико и на ситно. 62—60

ПРЕПОРУЧУЈУ ВАМ СЕ

најбоље цигарете

„ВЕНИЗЕЛОС“

од 0-50, 0-75 лепта и 1 драхмо

Продају се свугде

Главна продаја у филијалу „Атлас“ киоск „Бела Кула“
ФАБРИКА УЛИЦА ФРАНК БР. 28—30

89—

Један од најудобнијих и најзанимљивијих варијетета у Солуну јесте

„ГЕТЕ“

који се налази на кеју, у близини „Беле Куле“

Програм је врло одабран са много занимљивих такана. Сала је пространа и одлично осветљена.

Плећа су од најбољих француских и енглеских марака. Оркестар одличан.

После варијетета кабаре

зато сви у „ГЕТЕ“

СИНОВИ Г. А. ЗРЕРА И К^О ЛТД.

СОЛУН

НАЈВЕЋЕ СТОВАРИШТЕ:

Позамантерије, чарапа, бижутерије, мириса, чиница, пантљика, платна, мушета. Париских артикала, женске конфекције, гвојдарије и т. д.

— ЦЕНА УТВРЂЕНА —

Продаја на велико и на ситно по истој цени.

ВЕЛИКОЈ МЕЊАЧКО-БАНКАРСКОЈ РАДЊИ

ВАРУХА САЛТИВЕЛА и С. СКАПЕ

Преко пута Тиринга — СОЛУН — ул. Венизелос 8.

Поверавате ваше мењачке и банкарске послове, јер се одлажује својом солидном и кувантом радњом.

Врши све банкарске послове увек тачно и по дневном курсу. 56—

Српско Трговачко Друштво А. Д.

из Београда.

— СОЛУН —

Мисир Чарши бр. 3. (Спреху Централне Поште у згради Хотел „Слободе“—„Liberté“)

Обавља све банкарске, трговачке и транспортне послове. Врши обичне и телеграфске новчане исплате за Србију, Швајцарску и све Савезничке државе.

Са положаја може новац да нам се упућује поштанским упутницама у свима монетама.

Уз сваку пошиљку треба нам јавити тачну адресу коме има новац да се упути.

Прима новац на штедњу и чување.

Обавештења бесплатно. 24—30 УПРАВА.

ГОСПОДО! Препоручујемо Вам да и даље пушите само цигарете из прве и највеће фабрике цигарета

САЛОНИКА

КАИРО — АЛЕКСАНДРИЈА — СОЛУН

Најбоље и најкукусије цигарете и дуван свих врста.

Награђена првом највећом наградом на изложби у Филадельфији.

НА ПРОДАЈУ У СВИМА ДУВАНЦИНИЦАМА

Нарочито „Миролато“ и ДУВАН ЗА ЛУЛЕ. 113—90

Најстарија и највећа радња у Солуну

нове помодне робе

МЕРКАДО ЛЕСИА

улица Венизелос бр. 31.

Приспеле су огромне количине МЕКИНТОША за господу и даме, за г. г. пешадјске и коњачке официре

„IMPERMEABLE“ енглески КВАЛИТЕТ ЕКСТРА

По пени које искључују сваку конкуренцију.

Велики избор женских палета-а од плиша, штофа и т. д. најелегантнији крој по последњој париској моди.

Ове недеље приспели штофови за костиме, велике шарине од шевиота, габардина и т. д.

ЦЕНЕ СУ СТРОГО УТВРЂЕНЕ.

5—16